

نوید ظریف کریمی نویسنده کتاب «بچه‌های مسجد بلال» از جزئیات این اثر می‌گوید

طلیعه‌ای برای پایگاه‌نگاری مساجد

۲

تولیت آستان قدس رضوی:

در تبلیغ دین نباید به گونه‌ای رفتار کرد که در مردم نفرت ایجاد شود

تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر اینکه امر به معروف و تبلیغ دین باید با زبان نرم و اخلاق حسنه باشد، گفت: در تبلیغ دین نباید به گونه‌ای رفتار کرد که در مردم نفرت ایجاد شود.

به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در افتتاحیه دوره

آموزشی مربیان «طرح زندگی

به رنگ خدا در امامزادگان»

که در مجتمع فرهنگی آموزشی

امامت مشهد برگزار شد ...



تولیت آستان قدس رضوی

درباره زندگی و خدمات الله‌وردی‌خان، سیاستمدار عصر صفوی در سالروز درگذشت وی

سپهسالارِ واقف

و امتیازات ویژه برخوردار بود.

■ **فرهنگ‌دوستی یک نظامی سیاستمدار**

با توجه به آنچه گفتیم، چنین به نظر می‌رسد که الله‌وردی‌خان به دلیل اشتغالات نظامی، اصولاً سربازی بود که میانه‌ای با هنر و فرهنگ نداشت؛ اما این تصور اشتباه است. او را باید یکی از فرهنگ‌دوست‌ترین سیاستمداران تاریخ ۵۰۰ سال اخیر ایران بدانیم. الله‌وردی‌خان پس از رسیدن به حکومت فارس، دست‌به‌عمران و آبادانی گسترده‌ای زد و در همان حال مدرسه‌ای تأسیس کرد که به مدرسه «خان» مشهور شد. دلیل تأسیس این مدرسه، ایجاد فضایی برای فعالیت‌های علمی و آموزشی ملاصدرا بود که به دلیل تنگ‌نظری برخی از وابستگان به دربار صفوی، از اصفهان به روستای «کپک» در قم تبعید شده بود و به سختی روزگار



■ **محمدحسین نیکبخت**

شاید در میان مردان نظامی و سیاسی دوره صفویه که نام نیکی از آن‌ها در تاریخ باقی مانده است، نتوانیم کسی را مانند الله‌وردی‌خان پیدا کنیم؛ سپهسالار سپاه ایران و در عین حال، یکی از فرهنگ دوست‌ترین مقامات عهد شاه‌عباس یکم که بنای گنبد مسی وی در شرق روضه منوره از شهرت بسزایی برخوردار و رواق مشهور او در حرم مطهر، با کاشی‌کاری‌های منحصر به فرد خود، در همه جهان معروف است. الله‌وردی‌خان در ۱۴ ربیع‌الثانی سال ۱۰۲۲ دار فانی را وداع گفت و پس از تشییعی باشکوه در اصفهان، پیکرش را به مشهد انتقال دادند و در مقبره‌ای واقع در زیر گنبدی که ساخته بوم، به خاک سپردند. در رواق امروز قصد داریم کمی درباره این سیاستمدار و سپهسالار واقف، با شما عزیزان صحبت کنیم.

■ **نبوغ نظامی و فرماندهی سپاه**

الله‌وردی‌خان اصالتاً گرجی‌تبار بود؛ او در زمان حمله شاه‌تهماسپ یکم صفوی به گرجستان، به اسارت درآمد و به عنوان غلام، به جرگه سربازان مخصوص فرمانروای صفوی پیوست. در همین دوره بود که به دلیل هوش، پاکدستی و وفاداری مورد توجه بزرگان صفویه قرار گرفت و به تدریج تا مقام زرگرباشی دربار بالا رفت. او در جریان نزاع بر سر قدرت میان شاهزادگان صفوی، جانب شاه‌عباس را گرفت و به این ترتیب با آغاز حکومت او به سرعت مدارج ترقی را طی کرد؛ ابتدا حاکم گلپایگان و محلات شد و سپس به فرماندهی لشکر مخصوص شاه‌عباس صفوی منصوب گردید. الله‌وردی‌خان بعدها به حکومت فارس رسید و به دلیل شجاعت و نبوغ نظامی‌ای که از خود نشان داد، شاه‌عباس، سپهسالاری سپاه ایران را به او واگذار کرد و الله‌وردی‌خان در این سمت توانست پیروزی‌های فراوانی بدست آورد که بیرون راندن پرتغالی‌ها از گمبرون (بندرعباس بعدی) و نیز سرکوب فتنه حاکم قراچه‌داغ، پیروزی بر سپاه عثمانی در چند جنگ، آزادسازی بحرین و... از جمله موفقیت‌های اوست. شاه‌عباس پس از دیدن این قابلیت‌ها، هنگام انجام تغییرات در ساختار نظامی سپاه ایران، الله‌وردی‌خان را دوباره به عنوان فرمانده کل سپاه منصوب کرد و به وی مقام «صدر لشکر» داد. او تا پایان عمر از اعتبار



کاشی‌کاری در زمره بهترین نمونه‌های جهان هستند. با این حال، الله‌وردی‌خان تنها در فکر ساخت بنا در حرم مطهر برای رفاه حال زائران و مجاوران نبود. او املاک متعددی را در مشهد وقف کرد؛ یک کاروانسرا، چند مغازه، یک رشته قنات و چند مزرعه در نزدیکی این شهر توسط الله‌وردی‌خان وقف شد تا درآمد آن به مصرف «فقرای مجاور و زوار حرم رضوی» برسد.

سؤالی می‌پرسد. از استادکاری که پینه دستش چند جلد کتاب قطور است برای خودش. می‌پرسد: جسارت این مدت سراغ شما را از هر کی گرفتیم، به «کفتر چاهی» گذاشت پشت فامیلی‌تون... داستان چیه آقا؟ کنج‌کاو شدیم. چاه‌کن می‌خندد و حالش می‌گردد. نمی‌دانیم اوضاع از چه قرار است. شبیه کسی که خبرفوق‌العاده‌ای شنیده باشد. لب تکان می‌دهد و انگار چیزی می‌گوید. چیزی که مرده را زنده می‌کند. با لبخند جواب می‌دهد: راست میگن همه. جلدم. کفترم

جناب. کفتر چاهی‌ام. من کفتر آقا علی بن موسی الرضام. اگه لایق باشم اسمم بنویسه بینشون. قربونش برم. اگه هی دوروبرش نباشم دق می‌کنم. والا اینجور یاست که با هر صاحبکاری معامله که می‌بندم حتماً آقا؟ کنج‌کاو شدیم. یه هزینه زیارت ازش کسر می‌کنم. فردای تمام میرم پاپوس به نیابت از اهل منزل. دعاگوی زنده‌ها و رفتگان. نبوده چاهی بکنیم، نریم خراسون. این رسم رسیده به ما. یادگار عموجعفر خدابایمرزمه. به عمر کلنگ می‌زد و می‌گفت: چاه‌کن عاشق به دردت میخوره، یا غریب الغریبا؟

دیگری حفر شود. می‌گوید آمده حضوری اختلاط کنیم که الان و این فصل، زمان مناسب نیست. چون سطح آب زیرزمینی به پایین‌ترین حدش باید برسد یعنی تابستان که خاطرجمع باشیم. چندتایی شاگرد زبردست دارد و نشده سفارش احدی لنگ بماند. می‌گوید برای بازدید باغ هم برویم. به این ترتیب قراردادی با هم نمی‌گذاریم. پدرآمرزیده تکلیفمان را روشن می‌کند تا بعد صرف چای، راهی روستا شوند. وقت پذیرایی برادرم بی‌مقدمه از استاد

رقیه توسلی | چاه‌کن است. جوانی تکیده و اسم و رسم‌دار. توی حرفه‌اش حرفه‌ایست. این طور که شنیده‌ایم عموهایش همه مقنی بوده‌اند و خودش از کودکی جای دوچرخه و توپ، دستش به چرخ و کلنگ و بیلچه و دلو بوده.

آمده خانه پدری برای رتق و فتق امور ساختمان. راهنمایی می‌خواستیم در امر حفر چاه. از عمر بنا و مکان چاه‌های قدیمی و طول و سالشان می‌پرسد. مختصات آن‌ها برایش اساس است. این طور که توضیح می‌دهد نباید در شعاع ۳ متری چاه، چاه

فیماکت زندگی

عشق امانت است

دیدگاه/ حجت‌الاسلام محسن مهاجرنیا

معنای آزادی از نگاه انقلاب اسلامی



۳

نشست نقد و بررسی کتاب «مست و سگستان» برگزار شد

خاطراتی متعلق به ملت ایران

۲

شاعر گمنام یک مدیحه مشهور شناسایی شد

۴

نقش شاعران و مداحان در شکستن محاصره تبلیغاتی دشمن

۲

وقف و نذر

اهدای نفیس‌ترین نسخه خطی «کلیات جمال اردستانی»



نفیس‌ترین نسخه خطی «کلیات جمال اردستانی» موجود در کشور توسط خانم معصومه صدیق باغبان به مرکز نسخ خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی اهدا شد. بانوی اهداکننده که حدود ۱۲ سال در آستان مقدس رضوی در کسوت خادمی مشغول به خدمت است، این نسخه ارزشمند را میراث خانوادگی عنوان کرد که طی چند نسل گذشته در خاندان ایشان به ارث باقی مانده است. وی با وجود نفاست و قیمت نسخه اهدایی، کتابخانه حرم مطهر را امن‌ترین مکان برای حفاظت از آن و بهره‌مندی از محتوای آن برای پژوهشگران برشمرد. این واقف نیک‌اندیش، وقف را راهی برای جوادانگی دانست و بهره‌مندی اهل علم از این میراث را توشه‌ای مستدام برای روزگاران خواند. نسخه نفیس «کلیات جمال اردستانی» از تألیفات جمال‌الدین محمد جمالی اردستانی متولد ۸۱۶ و متوفی ۸۷۹ قمری در عصر تیموری است که تألیف آن در ۲۰ صفر ۸۶۰ به پایان رسیده و نزدیک‌ترین نسخه به دوران مؤلف است. این کتاب ۱۹ رساله کوتاه دارد که در دل رساله هجدهم به نام «مرآت افراد» ۱۰۹ رساله کوتاه در شرح و تفسیر برخی آیات و احادیث و نامه‌های کوتاه اخلاقی و عرفانی آمده است. از این نویسنده، مثنوی با عنوان «بیان حقایق احوال سیدالمرسلین» به نگارش درآمده است. این نسخه، مجموعه کاملی از رسائل است که به خط عالی با تذهیب کامل، جدول کشی و نقش سرلوح‌ها در هر صفحه کتابت شده است.